



**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms

2025-07-18 Nr. RM-36341

**DĖL PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO 93 IR 94 STRAIPSNIŲ KOMENTARŲ PAKEITIMO
IR PAPILDYMO**

Siekdami užtikrinti sklandų mokesčių įstatymų įgyvendinimą, parengėme PVM įstatymo¹ 93 ir 94 straipsnių apibendrintų paaiškinimų (komentarų) pakeitimą ir papildymą.

Komentarai suderinti su Muitinės departamentu prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

Atnaujintus komentarus galima rasti [čia](#).

PRIDEDAMA:

1. PVM įstatymo 93 straipsnio apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimas ir papildymas, 1 lapas.
2. PVM įstatymo 93 straipsnio apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo ir papildymo lyginamasis variantas, 3 lapai.
3. PVM įstatymo 94 straipsnio apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimas ir papildymas, 6 lapai.
4. PVM įstatymo 94 straipsnio apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo ir papildymo lyginamasis variantas, 8 lapai.

Viršininko pavaduotoja, atliekanti
viršininko funkcijas

Eglė Ramanauskienė

¹ Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymas.

Informaciją apie asmens duomenų tvarkymą galima rasti adresu www.vmi.lt skiltyje [Asmens duomenų apsauga](#).

93 straipsnis. Mokėtinos importo PVM sumos apskaičiavimas

Mokėtina importo PVM suma apskaičiuojama šio Įstatymo ir jo taikymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

Komentaras

1. Apskaičiuotas importo PVM kiekvienos rūšies prekėms apvalinamas taip: 49 centai ir mažiau apvalinama mažinant (atmetant), 50 centų ir daugiau – didinant iki euro.
2. Paprastai apskaičiuotas importo PVM nurodomas muitinės deklaracijoje.
3. Tais atvejais, kai pateikus žodinę muitinės deklaraciją atsiranda mokestinė prievolė, muitinė apskaičiuotą importo PVM nurodo pranešime. Pranešimo forma ir pranešimo pildymas nustatytas Pranešimo pildymo taisyklėmis, patvirtintomis Muitinės departamento direktoriaus 2004 m. balandžio 23 d. [įsakymu Nr. 1B-391](#) „Dėl Pranešimo pildymo taisyklių patvirtinimo“.
4. Tais atvejais, kai už atsiunčiamas per Lietuvos paštą veiksniu deklaruotas muitinei prekes atsiranda mokestinė prievolė, muitinė apskaičiuotą importo PVM nurodo minėtame pranešime, kurį įteikia Lietuvos paštui.
5. Kitais atvejais muitinė apskaičiuotą mokėtiną importo PVM (įskaitant apskaičiuotą papildomai) nurodo rašytiniame pranešime apie mokėtinus mokesčius, kurį įteikia mokesčių mokėtojai.
6. Importo PVM skaičiuojamas nuo importuojamų prekių apmokestinamosios vertės (žr. PVM įstatymo 15 straipsnio 15–20 ir 22 dalis bei jų komentarus), taikant PVM įstatymo nustatytus tarifus (žr. PVM įstatymo 2 straipsnio 14 ir 32 dalis bei 19 straipsnį ir jų komentarus).

93 straipsnis. Mokėtinos importo PVM sumos apskaičiavimas

Mokėtina importo PVM suma apskaičiuojama šio Įstatymo ir jo taikymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

Komentaras

1. Apskaičiuotas importo PVM kiekvienos rūšies prekėms apvalinamas taip: 49 centai ir mažiau apvalinama mažinant (atmetant), 50 centų ir daugiau – didinant iki euro.

2. Paprastai apskaičiuotas importo PVM nurodomas muitinės deklaracijoje.

3. Tais atvejais, kai pateikus žodinę muitinės deklaraciją atsiranda mokestinė prievolė, muitinė apskaičiuotą importo PVM nurodo pranešime. Pranešimo forma ir pranešimo pildymas nustatytas Pranešimo pildymo taisyklėmis, patvirtintomis Muitinės departamento direktoriaus 2004 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. [1B-391](#) „Dėl Pranešimo pildymo taisyklių patvirtinimo“.

4. Tais atvejais, kai už atsiunčiamas per Lietuvos pašta veiksnu deklaruotas muitinei prekes atsiranda mokestinė prievolė, muitinė apskaičiuotą importo PVM nurodo minėtame pranešime, kurį įteikia Lietuvos paštui.

5. Kitais atvejais muitinė apskaičiuotą mokėtiną importo PVM (įskaitant apskaičiuotą papildomai) nurodo rašytiniame pranešime apie mokėtinus mokesčius, kurį įteikia mokesčių mokėtojui.

~~1. Lietuvos Respublikos muitinės (toliau – muitinės) administruojamą importo PVM apskaičiuoja:~~

~~1.1. bendrajame administraciniame dokumente – deklarantas (asmuo, pateikiantis muitinės deklaraciją savo vardu, arba asmuo, kurio vardu muitinės deklaracija pateikiama) (1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 5 ir 64 straipsniai, Lietuvos Respublikos muitinės įstatymo 55 ir 57 straipsniai, Muitinės departamento direktoriaus 2004 m. balandžio 13 d. įsakymas Nr. 1B-329 „Dėl Bendrojo administracinio dokumento pildymo instrukcijos patvirtinimo“ ir Muitinės departamento direktoriaus 2004 m. balandžio 13 d. įsakymas Nr. 1B-330 „Dėl Bendrojo administracinio dokumento 47 langelio „Mokesčių apskaičiavimas“ pildymo tam tikrais atvejais taisyklių patvirtinimo“;~~

~~1.2. už žodžiu muitinei deklaruotas prekes – muitinės pareigūnas Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatytos formos pranešime, išduotame suinteresuotam asmeniui (1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas, 228 straipsnis, Lietuvos Respublikos muitinės įstatymo 55 straipsnio 2 dalis bei Muitinės departamento direktoriaus 2004 m. balandžio 23 d. įsakymas Nr. 1B-391 „Dėl Pranešimo pildymo taisyklių patvirtinimo“;~~

~~1.3. už pašto siuntose gaunamas prekes – muitinės pareigūnas Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatytos formos muitinės sąskaitoje pašto siuntos gavėjui (Muitinės departamento direktoriaus 2004 m. balandžio 26 d. įsakymas Nr. 1B-409 „Dėl Pašto siuntų muitinio tikrinimo ir mokesčių už prekes, gaunamas pašto siuntose, apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“;~~

~~1.4. už keleivio deklaracijose deklaruotas prekes – muitinės pareigūnas Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatytos formos keleivio deklaracijoje (Muitinės departamento direktoriaus 2001 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 384 „Dėl Keleivio deklaracijos pildymo ir muitinio įforminimo instrukcijos patvirtinimo“ 2007 m. gegužės 10 d. „Dėl keleivio deklaracijos formų ir reikalavimų keleivio deklaracijos blanko formos patvirtinimui“.~~

2. Importo PVM skaičiuojamas nuo importuojamų prekių apmokestinamosios vertės (žr. PVM įstatymo 15 straipsnio 15–20 ir 22 dalis bei jų komentarus), taikant PVM įstatymo nustatytus tarifus (žr. PVM įstatymo 2 straipsnio 14 ir 32 dalis bei 19 straipsnį ir jų komentarus). Tais atvejais,

kai importuojamos prekės neapmokestinamos importo PVM (žr. PVM įstatymo 34-40 straipsnius bei jų komentarus), rašytinėje muitinės deklaracijoje PVM nurodomas taikant 0 proc. PVM tarifą.

Pavyzdys

PVM apskaičiavimas bendrajame administraciniame dokumente

Tipas	Mokesčio pagrindas	Norma	Suma
A00	847,00	0,0470	40,00
B00	887,00	0,1800	160,00
		Iš viso:	200,00

Apskaičiuojant importo PVM bendrajame administraciniame dokumente:

1) dalyje „Tipas“ įrašomas PVM mokesčio tipo kodas iš 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas, 38 priedo (kodai, naudojami pildant 47 langelį) – „B00“;

– 2) dalyje „Mokesčio pagrindas“ įrašoma prekių apmokestinamoji vertė dviejų ženklų po kablelio tikslumu (pirmiau pateiktame pavyzdyje prekių apmokestinamoji vertė (887 litai) apskaičiuota prie prekės muitinės vertės, nurodomos bendrojo administracinio dokumento 46 langelyje (847 litų) pridėdant 40 litų importo muto sumą);

– 3) dalyje „Norma“ įrašomas PVM tarifas, padalytas iš 100, keturių ženklų po kablelio tikslumu (pateiktame pavyzdyje prekei taikomas 18 proc. PVM tarifas). Jeigu prekėms nustatytas 0 proc. PVM tarifas arba išleidžiamos į laisvą apyvartą prekės neapmokestinamos importo PVM, šioje dalyje įrašoma „0,0000“;

– 4) dalyje „Suma“ įrašoma dalyse „Mokesčio pagrindas“ ir „Norma“ nurodytų rodiklių sandauga, suapvalinta iki sveikąjį skaičių (pateiktame pavyzdyje $887,00 \cdot 0,1800 = 160,00$).

3. Muitinės procedūros įforminimui pateiktoje muitinės deklaracijoje deklarantas gali perskaičiuoti (taisyti) importo PVM pateiktą rašytinį prašymą padaryti vieną ar daugiau muitinės priimtų deklaracijos duomenų pataisymų, kurie negali pakeisti deklaracijos tiek, kad ji galėtų būti taikoma ne toms prekėms, kurios pradžioje buvo joje nurodytos. Tačiau jokių pakeitimų daryti neleidžiama, jeigu atitinkamo leidimo buvo paprašyta po to, kai muitinė pranešė deklarantui, kad ketina patikrinti prekes, arba nustatė, kad tam tikri duomenys neteisingi, arba išleido prekes.

4. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojas (asmuo, kuriam pagal PVM įstatymą yra nustatyta prievolė mokėti PVM) muitinei nepateikė muitinės deklaracijos arba šioje deklaracijoje neteisingai apskaičiavo importo PVM, mokesčių mokėtojui priklausančių mokėti PVM apskaičiuoja muitinė.

5. Išleidus prekes, importo PVM muitinės deklaracijose gali būti perskaičiuojamas (taisomas) muitinės iniciatyva arba pagal deklaranto pateiktą muitinei rašytinį prašymą (deklarantas negali pats atlikti deklaracijos duomenų taisymo, o turi pateikti muitinei rašytinį prašymą dėl importo PVM perskaičiavimo (taisymo)).

Muitinė pakeitimus deklaracijose atlieka arba pripažįsta deklaracijas negaliojančiomis, vadovaudamasi 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 78 straipsnio nuostatomis, 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatus 251 straipsnio nuostatomis bei Muitinės departamento direktoriaus 2003 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. 1B-835 „Dėl Duomenų taisymo muitinėje įformintuose dokumentuose taisyklių, Muitinėje įformintų dokumentų pripažinimo negaliojančiais taisyklių ir Dokumento (papildymo) pažymos formos patvirtinimo“.

(Papildyta pagal VMI prie FM 2007-05-28 raštą Nr. (18.2-31-2)-R-5557)

94 straipsnis. Importo PVM mokėjimo tvarka

1. Importo PVM už prekes mokamas tokiais pačiais terminais, kaip būtų mokami importo muitai už šias prekes (jeigu jie joms būtų nustatyti), kaip tai nustatyta Sąjungos muitinės kodekse, jį papildančiuose ir įgyvendinančiuose Europos Sąjungos teisės aktuose. Importo PVM už prekes, kurias importuoja PVM mokėtojai, gali būti įskaitomas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato ir kriterijus, kuriuos turi atitikti PVM mokėtojai, pageidaujantys įskaityti importo PVM.

Komentaras

1. Importo PVM mokamas, kai pagal PVM įstatymo 93 straipsnį apskaičiuojama mokėtina importo PVM suma. Importo PVM už prekes mokamas tokiais pačiais terminais, kaip būtų mokami importo muitai už šias prekes (jeigu jie joms būtų nustatyti), kaip tai nustatyta Sąjungos muitinės kodekse (lietuvių kalba šį teisės aktą galima rasti Muitinės departamento interneto svetainėje adresu <https://www.lrmuitine.lt>).

Muitų, importo PVM ir akcizų, kuriuos sumokėti prievolė atsiranda Lietuvos Respublikoje, sumokėjimo tvarką reglamentuoja Muitinės administruojamų mokesčių ir su jais susijusių sumų mokėjimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 24 d. [nutarimu Nr. 748](#) „Dėl Muitinės administruojamų mokesčių ir su jais susijusių sumų mokėjimo taisyklių patvirtinimo“:

1.1. Mokesčių mokėtojai, kurie neturi teisės į mokėjimo atidėjimą, mokėtiną importo PVM turi sumokėti iki prekių išleidimo. Importo PVM iki prekių išleidimo sumokamas prekių muitinio įforminimo metu grynaisiais pinigais arba mokėjimo kortele, jeigu muitinės įstaigoje sudarytos sąlygos sumokėti mokėjimo kortele, arba iš anksto per mokėjimo paslaugų teikėją pagal mokėjimo nurodymą. Mokesčių mokėjimo grynaisiais pinigais tvarka nustatyta Įmokų grynais pinigais priėmimo muitinės įstaigose taisyklėmis, patvirtintomis Muitinės departamento direktoriaus 2002 m. lapkričio 28 d. [įsakymu Nr. 771](#) „Dėl Įmokų grynais pinigais priėmimo muitinės įstaigose taisyklių patvirtinimo“.

Importo PVM iki prekių išleidimo turi būti sumokėtas ir tais atvejais, kai pateikus žodinę muitinės deklaraciją atsiranda mokesstinė prievolė ir importo PVM nurodytas pranešime, kurio forma nustatyta Pranešimo pildymo taisyklėmis, patvirtintomis Muitinės departamento direktoriaus 2004 m. balandžio 23 d. [įsakymu Nr. 1B-391](#) „Dėl Pranešimo pildymo taisyklių patvirtinimo“.

1.2. Mokesčių mokėtojai, turintys teisę į mokėjimo atidėjimą, importo PVM už visas per kalendorinį mėnesį išleistas prekes, turi sumokėti iki kito mėnesio 16 dienos. Teisė į mokėjimo atidėjimą suteikiama mokesčių mokėtojams, pateikusiems muitinei garantiją. Importo PVM sumokamas per mokėjimo paslaugų teikėją pagal mokėjimo nurodymą.

1.3. Mokesčių mokėtojai, kurie taiko specialią importo PVM deklaravimo ir mokėjimo procedūrą, nustatytą Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo XII skyriaus aštuntajame skirsnyje, ir turintys teisę į mokėjimo atidėjimą (pateikusię muitinei garantiją), importo PVM sumoka iki kito mėnesio 16 dienos už per kalendorinį mėnesį išleistas prekes, už kurias importo PVM iš galutinių

prekių gavėjų surinko tą patį kalendorinį mėnesį. Jeigu importo PVM iš galutinių prekių gavėjų nebuvo surinktas tą patį mėnesį, kai buvo išleistos prekės, importo PVM turi būti sumokėtas ne vėliau kaip iki antro mėnesio, einančio po mėnesio, kurį atsirado prievolė mokėti importo PVM, pabaigos.

1.4. Jeigu teisė į mokėjimo atidėjimą prarandama nepasibaigus kalendoriniam mėnesiui, mokesčių mokėtojas importo PVM, mokėtiną už prekes, išleistas iki teisės į mokėjimo atidėjimą praradimo, sumoka iki kito mėnesio 16 dienos.

1.5. Kitais atvejais, kai mokėtinas importo PVM (įskaitant apskaičiuotas papildomai) nurodytas mokesčių mokėtojui įteiktame rašytiniame pranešime, mokesčių mokėtojas pranešime nurodytą importo PVM turi sumokėti per 10 dienų nuo pranešimo įteikimo.

1 pavyzdys

Teritorinė muitinė, atlikusi mokestinį patikrinimą, nustatė, kad mokesčių mokėtojo įformintoje importo deklaracijoje buvo neteisingai deklaruota prekių muitinė vertė. Dėl to teritorinė muitinė priėmė sprendimą ir papildomai apskaičiavo ir įregistravo mokėtiną importo PVM. Mokesčių mokėtojui buvo įteiktas rašytinis teritorinės muitinės pranešimas apie įtrauktus į apskaitą ir mokėtinus mokesčius, kuriame nurodytas papildomai apskaičiuoto PVM sumokėjimo terminas – per 10 dienų nuo muitinės pranešimo įteikimo dienos.

Šiuo atveju mokesčių mokėtojas privalo pavedimu per kredito ar kitą įmokas priimančią įstaigą sumokėti importo PVM skolą per pranešime nurodytą terminą į vieną iš Muitinės departamento surenkamųjų sąskaitų.

2 pavyzdys

Mokesčių mokėtojas importavo prekes, kurioms 2025-05-05 buvo įforminta importo muitinės procedūra (prekės išleistos į laisvą apyvartą). Mokesčių mokėtojas muitinio įforminimo metu pateikė vienkartinę garantiją, apskaičiuoto importo PVM (įskaitant ir kitus importo mokesčius) sumos sumokėjimui užtikrinti.

Šiuo atveju mokesčių mokėtojas privalo iki 2025-06-16 pavedimu per kredito ar kitą įmokas priimančią įstaigą sumokėti apskaičiuoto importo PVM į vieną iš Muitinės departamento surenkamųjų sąskaitų.

3 pavyzdys

Mokesčių mokėtojas importuoja prekes, kurioms įforminama muitinės procedūra (prekės išleidžiamos į laisvą apyvartą) ir apskaičiuotą importo PVM muitinei mokesčių mokėtojas pageidauja sumokėti muitinio įforminimo metu.

Šiuo atveju apskaičiuotą importo PVM muitinei mokesčių mokėtojas turi sumokėti muitinės poste esančioje banko kasoje į vieną iš Muitinės departamento surenkamųjų sąskaitų arba grynais pinigais muitinės įstaigoje įgaliotam muitinės pareigūnui (jeigu muitinės įstaigoje nėra banko kasos).

2. Pagal Importo pridėtinės vertės mokesčio įskaitymo taisyklių, patvirtintų Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko ir Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2012 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. [VA-94/1B-785](#) (toliau – Importo PVM įskaitymo taisyklės), nuostatas, už Lietuvos PVM mokėtojų importuotas į Lietuvą prekes apskaičiuotas importo PVM įskaitomas (sumokamas) Valstybinėje mokesčių inspekcijoje:

2.1. Importo PVM įskaitomas, jeigu prekės muitinei deklaruotos, pateikiant elektroninę muitinės deklaraciją, muitinės deklaraciją Sąjungos muitinės kodekso 182 straipsnyje nustatytą įtraukimo į deklaranto tvarkomus apskaitos registrus būdu arba bendrąjį administracinį dokumentą.

VMI įskaitomas (sumokamas) importo PVM, kuris:

2.1.1. apskaičiuotas prekių išleidimo į laisvą apyvartą metu;

2.1.2. apskaičiuotas papildomai, išleidus prekes į laisvą apyvartą.

2.2. Importo PVM įskaitymo (sumokėjimo) VMI tvarka taikoma prekių importuotojams, kurie prievolės mokėti importo PVM už į laisvą apyvartą išleidžiamas prekes atsiradimo metu yra įregistruoti Lietuvos PVM mokėtojais.

Pažymėtina, kad jeigu prekių importuotojas prievolės mokėti importo PVM už į laisvą apyvartą išleidžiamas prekes atsiradimo metu buvo įregistruotas Lietuvoje PVM mokėtoju, o šių prekių importo PVM perskaičiavimo (nurodyto šio komentaro 2.1.2 papunktyje) momentu jau buvo išregistruotas iš Lietuvos PVM mokėtoju, tai šis papildomai apskaičiuotas importo PVM vis tiek įskaitomas (sumokamas) VMI, arba, jeigu po perskaičiavimo bus sumažinta importo PVM suma, tai turės būti tikslinama anksčiau VMI įskaityta šių prekių apskaičiuota importo PVM suma (žemiau nurodyta tvarka pateikiant patikslintą mokestinio laikotarpio PVM deklaraciją (FR0600 forma)).

Ir atvirkščiai, jeigu prekių importuotojas prievolės mokėti importo PVM už į laisvą apyvartą išleidžiamas prekes atsiradimo metu nebuvo įregistruotas Lietuvoje PVM mokėtoju ir dėl to importo PVM turi mokėti į muitinės sąskaitą, tai nors šių prekių importo PVM perskaičiavimo (nurodyto šio komentaro 2.1.2 papunktyje) momentu jau buvo įregistruotas Lietuvos PVM mokėtoju, tačiau šis papildomai apskaičiuotas importo PVM vis tiek turi būti sumokamas į muitinės sąskaitą, arba, po perskaičiavimo sumažinta sumokėta importo PVM suma grąžinama Muitinės departamento nustatyta tvarka.

2.3. Importo PVM įskaitymo VMI tvarka netaikoma, todėl apskaičiuotas importo PVM turi būti sumokamas į muitinės surenkamąją sąskaitą, kai prievolė mokėti importo PVM atsiranda kitais PVM įstatyme nustatytais atvejais, nei išleidžiant prekes į laisvą apyvartą. Tai, pvz., kai muitinė apskaičiuoja mokėtiną importo PVM už nedeklaruotas prekes arba po muitinio įforminimo apskaičiuotą mokėtiną importo PVM dėl privalomų reikalavimų nesilaikymo pagal muitinės procedūras, kurių teisingo taikymo atvejais neatsirastų prievolės mokėti importo PVM (pvz., tranzito, laikino įvežimo perdirbti muitinės procedūros, pažeidimų atvejais ir kt.).

Pažymėtina, kad, vadovaujantis 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. [952/2013](#), kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 18 straipsnio nuostatomis, įforminant prekių importo procedūras muitinės tarpininkas prekių importuotojui gali atstovauti tiek tiesiogiai, t. y. veikdamas atstovaujamo asmens vardu ir jo sąskaita bei dėl jo interesų, tiek netiesiogiai, t. y. veikdamas savo vardu ir asmens, kuriam tarpininkaujama, arba savo sąskaita bei dėl jo interesų.

Tuo atveju, jei asmeniui, t. y. prekių importuotojui atstovauja jo paskirtas netiesioginis atstovas, solidariais skolininkais būtų laikomi tiek prekių importuotojas, tiek netiesioginis atstovas, veikiantis savo vardu ir dėl prekių importuotojo interesų.

Vadinasi, kai muitinės tarpininkas prekių importuotojui, Lietuvos PVM mokėtojui atstovauja tiesiogiai muitinės deklaracijoje nurodytas atstovo statuso kodas 2, tai muitinės deklaracijoje nurodyta importo PVM suma bus įskaitoma (sumokama) VMI. O kai muitinės tarpininkas prekių importuotojui Lietuvos PVM mokėtojui atstovauja netiesiogiai muitinės deklaracijoje nurodytas atstovo statuso kodas 3, muitinės deklaracijoje nurodytas importo PVM turės būti sumokėtas į muitinės sąskaitą.

2.4. Už išleistas į laisvą apyvartą prekes apskaičiuotas įskaitytinas (mokėtinas) VMI importo PVM deklaruojamas PVM deklaracijoje (FR0600 forma) to mokestinio laikotarpio, kurį šiam PVM mokėtojui atsirado prievolė mokėti šių importuotų prekių importo PVM (t. y. kurį buvo įforminama importo PVM deklaracija).

Importo PVM, kurio perskaičiavimas (patikslinimas) aukščiau nurodytais atvejais atliekamas kitą mokestinį laikotarpį negu mokestinis laikotarpis, kada buvo pateikta pirminė PVM deklaracija su deklaruotu importo PVM nuo prekių (paslaugų), kurių vertė tikslinama, turi būti deklaruotas to mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje, kurį šis perskaičiavimas buvo atliktas. Jeigu importo PVM perskaičiavimo metu asmuo jau yra išregistruotas iš PVM mokėtojų, tai perskaičiuotą (patikslintą) importo PVM jis turi deklaruoti pateiktoje patikslintoje to mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje, kurį jo importuojamoms į Lietuvą prekėms buvo atsiradusi pirminė importo PVM mokėjimo prievolė.

2.5. Už į Lietuvą importuotas prekes apskaičiuotas importo PVM, kuris įskaitomas (sumokamas) VMI, turi būti deklaruotas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos (FR0600 forma) 27 laukelyje (Importo PVM, kurio įskaitymą kontroliuoja VMI) ir 36 laukelyje (Mokėtinas į biudžetą arba grąžintinas iš biudžeto PVM).

Jeigu importuotos prekės (ar jų dalis) yra skirtos šio PVM mokėtojo PVM įstatymo 58 straipsnio 1 dalyje nurodytai veiklai vykdyti, tai aukščiau nurodytuose laukeliuose deklaruota įskaitoma VMI importo PVM suma (ar jos dalis) įrašoma ir į to paties mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos 35 laukelį (Atskaitomas PVM).

Pažymėtina, kad PVM mokėtojai, deklaruotų mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos (FR0600 forma) 27 laukelyje įskaitomų (sumokamų) VMI importo PVM sumų, neturi įrašyti į šios deklaracijos 25 laukelį (Įsigytų prekių ir paslaugų pirkimo PVM) ir 26 laukelį (Sumokėtas importo PVM).

Pavyzdys

1 situacija

UAB X, įsiregistravusi Lietuvos PVM mokėtoja, vykdanči vien ekonominę PVM apmokestinamą veiklą, 2024 m. kovo mėnesį įvykdė tokias ūkines operacijas:

- importavo į Lietuvą prekių, kurios buvo išleistos į laisvą apyvartą ir už kurias importo deklaracijoje buvo apskaičiuota 31 500 Eur importo PVM;
- pardavė Lietuvoje prekių ir suteikė paslaugų, už kurias buvo apskaičiuota 90 000 Eur pardavimo PVM;
- įsigijo Lietuvoje prekių bei paslaugų, už kurias pirkimo PVM sudarė 15 000 Eur.

Irašai (susiję tik su mokestine prievole) mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje (FR0600 forma):

27 laukelis (Importo PVM, kurio įskaitymą kontroliuoja VMI) – 31 500 Eur.

29 laukelis (Standartinio tarifo pardavimo PVM) – 90 000 Eur.

35 laukelis (Atskaitomas PVM) – 46 500 Eur (31 500 + 15 000).

36 laukelis (Mokėtinas į biudžetą arba grąžintinas iš biudžeto(-) PVM) – 75 000 Eur (31 500 + 90 000 - 46 500).

Vadinasi pagal 2024 m. kovo mėn. mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos (FR0600 forma) duomenis UAB X turi sumokėti į biudžetą (į VMI surenkamąją sąskaitą) 75 000 Eur mokėtiną į biudžetą PVM sumą.

2 situacija

Bankas Y, Lietuvos PVM mokėtojas, vykdančis mišrią veiklą ir taikantis 35 proc. atskaitos procentą, 2024 m. kovo mėnesį įvykdė šias operacijas:

- importavo į Lietuvą prekių, kurios buvo išleistos į laisvą apyvartą ir už kurias importo deklaracijoje buvo apskaičiuota 50 000 Eur importo PVM (šios prekės yra skirtos Banko Y mišriai veiklai vykdyti);
- suteikė PVM apmokestinamų paslaugų, už kurias apskaičiavo 40 000 Eur pardavimo PVM;
- įsigijo prekių ir paslaugų mišriai veiklai vykdyti, kurių pirkimo PVM sudarė 10 000 Eur;
- įsigijo prekių ir paslaugų, tiesiogiai skirtų PVM apmokestinamų paslaugų teikimui, kurių pirkimo PVM sudarė 9 000 Eur.

Irašai (susiję tik su mokestine prievole) mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje (FR0600 forma):

27 laukelis (Importo PVM, kurio įskaitymą kontroliuoja VMI) – 50 000 Eur.

28 laukelis (Kalendorinių metų PVM atskaitos procentas) – 35 proc.

29 laukelis (Standartinio tarifo pardavimo PVM) – 40 000 Eur.

35 laukelis (Atskaitomas PVM) – 30 000 Eur [(50 000 x 35 proc.) + (10 000 x 35 proc.) + 9 000].

36 laukelis (Mokėtinas į biudžetą arba grąžintinas iš biudžeto (-) PVM) – 60 000 Eur (50 000 + 40 000 - 30 000).

Vadinasi, pagal 2024 m. kovo mėnesio mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos (FR0600 forma) duomenis Bankas Y turi sumokėti į biudžetą (į VMI surenkamąją sąskaitą) 60 000 Eur mokėtiną į biudžetą PVM sumą.

3 situacija

Biudžetinė įstaiga A, įsiregistravusi Lietuvos PVM mokėtoja tik dėl prekių įsigijimo iš kitų valstybių narių, ir nevykdanti ekonominės veiklos, 2024 m. kovo mėnesį importavo į Lietuvą prekių, kurios buvo išleistos į laisvą apyvartą ir už kurias importo deklaracijoje buvo apskaičiuota 25 000 Eur importo PVM.

Tarkime, kad ši įstaiga A tą patį mėnesį įsigijo prekių iš Vokietijos PVM mokėtojo už 40 000 Eur (be PVM).

Irašai (tik susiję su mokestine prievole) mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje (FR0600 forma):

27 laukelis (Importo PVM, kurio įskaitymą kontroliuoja VMI) – 25 000 Eur

34 laukelis (Iš ES įsigytų prekių pardavimo PVM) ir 25 laukelis (įsigytų prekių ir paslaugų pirkimo PVM) – 8 400 Eur (40 000 x 21 proc.).

36 laukelis (Mokėtinas į biudžetą arba grąžintinas iš biudžeto (-) PVM) – 33 400 Eur (25 000 + 8 400).

Vadinasi, pagal 2024 m. kovo mėnesio mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos (FR0600 forma) duomenis biudžetinė įstaiga A turi sumokėti į biudžetą (į VMI surenkamąją sąskaitą) 33 400 Eur mokėtiną į biudžetą PVM sumą.

2. Tais atvejais, kai importo PVM nėra sumokamas iš anksto ar iš karto atsiradus prievolei jį apskaičiuoti ir kai tai reikalinga tinkamam įsipareigojimų muitinei įvykdymui užtikrinti, atsiradusios mokestinės prievolės įvykdymas užtikrinamas ta pačia tvarka, kokia užtikrinami įsipareigojimai, susiję su importo skola muitinei, kaip tai nustatyta Sąjungos muitinės kodekse, jį papildančiuose ir įgyvendinančiuose Europos Sąjungos teisės aktuose.

Komentaras

1. Kai apskaičiuotas importo PVM nėra sumokamas iš anksto ar iš karto atsiradus prievolei jį apskaičiuoti (muitinio įforminimo metu), tinkamam įsipareigojimų muitinei įvykdymui užtikrinti muitinė turi teisę reikalauti, kad mokesčių mokėtojas pateiktų garantiją apskaičiuoto importo PVM prievolės įvykdymui užtikrinti.

2. Garantijų priėmimo ar naudojimo tvarka muitinėje reglamentuota šiais teisės aktais:

2.1. 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. [952/2013](#), kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas;

2.2. 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. [2015/2447](#), kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės;

2.3. Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2023 m. sausio 19 d. [įsakymas Nr. 1BE-47](#) „Dėl Mokestinių prievolių įvykdymo užtikrinimo įdiegus Garantijų valdymo sistemą taisyklių patvirtinimo“ ;

2.4. Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2020 m. rugsėjo 22 d. [įsakymas Nr. 1B-727](#) „Dėl garantijos dokumentų formų patvirtinimo“.

3. Sumokėti importo PVM privalo importuotojas.

Komentaras

1. Apskaičiuotą arba galinčią atsirasti importo PVM prievolę muitinei privalo sumokėti mokesčių mokėtojas (importuotojas), kuriam atsiranda importo PVM sumokėjimo prievolė.

Importuotojo sąvoka apibrėžta PVM įstatymo 2 straipsnio 25 dalyje (žr. PVM įstatymo 2 straipsnio 25 dalies komentarą).



94 straipsnis. Importo PVM mokėjimo tvarka

1. Importo PVM už prekes mokamas tokiais pačiais terminais, kaip būtų mokami importo muitai už šias prekes (jeigu jie joms būtų nustatyti), kaip tai nustatyta Sąjungos muitinės kodekse, jį papildančiuose ir įgyvendinančiuose Europos Sąjungos teisės aktuose. Importo PVM už prekes, kurias importuoja PVM mokėtojai, gali būti įskaitomas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato ir kriterijus, kuriuos turi atitikti PVM mokėtojai, pageidaujantys įskaityti importo PVM.

Komentaras

1. Importo PVM mokamas, kai pagal PVM įstatymo 93 straipsnį apskaičiuojama mokėtina importo PVM suma. Importo PVM už prekes mokamas tokiais pačiais terminais, kaip būtų mokami importo muitai už šias prekes (jeigu jie joms būtų nustatyti), kaip tai nustatyta ~~Bendrijos~~ **Sąjungos** muitinės kodekse (lietuvių kalba šį teisės aktą galima rasti Muitinės departamento interneto svetainėje adresu <https://www.lrmuitine.lt>).

Muitų, **importo** PVM ir akcizų, kuriuos sumokėti prievolė atsiranda Lietuvos Respublikoje, sumokėjimo tvarką reglamentuoja **Muitinės administruojamų mokesčių ir su jais susijusių sumų mokėjimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 24 d. [nutarimu Nr. 748](#) „Dėl Muitinės administruojamų mokesčių ir su jais susijusių sumų mokėjimo taisyklių patvirtinimo“** ~~Mokesčių mokėjimo muitinėje taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 748:~~

1.1. Mokesčių mokėtojai, kurie neturi teisės į mokėjimo atidėjimą, mokėtiną importo PVM turi sumokėti iki prekių išleidimo. Importo PVM iki prekių išleidimo sumokamas prekių muitinio įforminimo metu grynaisiais pinigais arba mokėjimo kortele, jeigu muitinės įstaigoje sudarytos sąlygos sumokėti mokėjimo kortele, arba iš anksto per mokėjimo paslaugų teikėją pagal mokėjimo nurodymą. Mokesčių mokėjimo grynaisiais pinigais tvarka nustatyta Įmokų grynais pinigais priėmimo muitinės įstaigose taisyklėmis, patvirtintomis Muitinės departamento direktoriaus 2002 m. lapkričio 28 d. [įsakymu Nr. 771](#) „Dėl Įmokų grynais pinigais priėmimo muitinės įstaigose taisyklių patvirtinimo“.

Importo PVM iki prekių išleidimo turi būti sumokėtas ir tais atvejais, kai pateikus žodinę muitinės deklaraciją atsiranda mokestinė prievolė ir importo PVM nurodytas pranešime, kurio forma nustatyta Pranešimo pildymo taisyklėmis, patvirtintomis Muitinės departamento direktoriaus 2004 m. balandžio 23 d. [įsakymu Nr. 1B-391](#) „Dėl Pranešimo pildymo taisyklių patvirtinimo“.

1.2. Mokesčių mokėtojai, turintys teisę į mokėjimo atidėjimą, importo PVM už visas per kalendorinį mėnesį išleistas prekes, turi sumokėti iki kito mėnesio 16 dienos. Teisė į mokėjimo atidėjimą suteikiama mokesčių mokėtojams, pateikusiems muitinei garantiją. Importo PVM sumokamas per mokėjimo paslaugų teikėją pagal mokėjimo nurodymą.

1.3. Mokesčių mokėtojai, kurie taiko specialią importo PVM deklaravimo ir mokėjimo procedūrą, nustatytą Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo XII skyriaus aštuntajame skirsnyje, ir

turintys teisę į mokėjimo atidėjimą (pateikusiai muitinei garantiją), importo PVM sumoka iki kito mėnesio 16 dienos už per kalendorinį mėnesį išleistas prekes, už kurias importo PVM iš galutinių prekių gavėjų surinko tą patį kalendorinį mėnesį. Jeigu importo PVM iš galutinių prekių gavėjų nebuvo surinktas tą patį mėnesį, kai buvo išleistos prekės, importo PVM turi būti sumokėtas ne vėliau kaip iki antro mėnesio, einančio po mėnesio, kurį atsirado prievolė mokėti importo PVM, pabaigos.

1.4. Jeigu teisė į mokėjimo atidėjimą prarandama nepasibaigus kalendoriniam mėnesiui, mokesčių mokėtojas importo PVM, mokėtiną už prekes, išleistas iki teisės į mokėjimo atidėjimą praradimo, sumoka iki kito mėnesio 16 dienos.

1.5. Kitais atvejais, kai mokėtinas importo PVM (įskaitant apskaičiuotas papildomai) nurodytas mokesčių mokėtoju įteiktame rašytiniame pranešime, mokesčių mokėtojas pranešime nurodytą importo PVM turi sumokėti per 10 dienų nuo pranešimo įteikimo.

~~—1) Kai mokėtinas importo PVM, apskaičiuotas rašytinėje muitinės deklaracijoje ar kitame vietoj jos naudojamame dokumente, laikoma, kad muitinė mokesčių mokėtoju pranešė apie priimtoje muitinės deklaracijoje ar kitame vietoj jos naudojamame dokumente nurodytą mokėtiną importo PVM:~~

~~—a) mokesčių mokėtojas, turintis teisę į mokėjimo atidėjimą, importo PVM, mokėtiną už visas per kalendorinį mėnesį išleistas prekes, turi sumokėti į muitinės įstaigos sąskaitą iki kito mėnesio 16 dienos;~~

~~—b) mokesčių mokėtojas, neturintis teisės į mokėjimo atidėjimą, kiekvienoje priimtoje muitinės deklaracijoje ar kitame vietoj jos naudojamame dokumente nurodytą importo PVM turi sumokėti toje muitinės deklaracijoje ar kitame vietoj jos naudojamame dokumente nurodytų prekių muitinio įforminimo metu (iki jų išleidimo).~~

~~—2) Kai mokesstinė prievolė atsiranda pateikus žodinę muitinės deklaraciją, muitinė apskaičiuoja vykdant šią prievolę mokėtinas importo PVM sumas Muitinės departamento prie Finansų ministerijos nustatytos formos pranešime (Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2004 m. balandžio 23 d. įsakymas Nr. 1B-391. Mokesčių mokėtojas informuojamas apie mokėtinus mokesčius (importo PVM) pranešimu. Šiuo atveju mokesčių mokėtojas mokesčius turi sumokėti prekių muitinio įforminimo metu (iki jų išleidimo).~~

~~—3) Taikant Bendrijos muitinės kodekso straipsnio 1 dalies b arba c punkte nurodytus muitinės procedūrų supaprastinimus, muitinės sprendimas išleisti prekes yra lygiavertis muitinės pranešimui apie mokėtinus mokesčius. Šiuo atveju mokesčių mokėtojas turi teisę į mokėjimo atidėjimą, ir mokesčius, mokėtinus už visas per kalendorinį mėnesį išleistas prekes, jis turi sumokėti iki kito mėnesio 16 dienos.~~

~~—4) Mokesčius už atsiunčiamas per valstybės įmonę akcinę bendrovę Lietuvos paštą (toliau vadinama Lietuvos paštas) ir Lietuvos pašto vardu deklaruotas muitinei prekes, sudarančias pašto siuntas, kurių vertė ne didesnė kaip 3500 litų neviršija 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 471/2009 dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su ES nepriklausančiomis šalimis, ir panaikinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1172/95 su visais pakeitimais 3 straipsnio 4 dalyje nurodytos statistinės ribos, turi sumokėti Lietuvos paštas. Šiuo atveju Lietuvos paštas turi teisę į mokėjimo atidėjimą, ir mokesčius, mokėtinus už visas per kalendorinį mėnesį išleistas prekes, sudarančias pašto siuntas, kurių vertė ne didesnė kaip 3500 litų neviršija statistinės ribos, jis turi sumokėti į muitinės įstaigos sąskaitą iki kito mėnesio 16 dienos.~~

Mokesčių mokėtojas, taikantis PVM įstatymo XII skyriaus aštuntajame skirsnyje nustatytą specialią importo pridėtinės vertės mokesčio deklaravimo ir mokėjimo procedūrą ir turintis teisę į mokesčių sumokėjimo atidėjimą, importo PVM sumoka:

1) ~~iki kito mėnesio 16 dienos už per kalendorinį mėnesį išleistas prekes, už kurias importo PVM iš asmenų, kuriems skirtos prekės, surinko tą patį kalendorinį mėnesį; jeigu teisė į sumokėjimo atidėjimą prarandama nepasibaigus kalendoriniam mėnesiui, asmuo, turėjęs minėtą teisę, importo PVM, mokėtiną už išleistas iki teisės į sumokėjimo atidėjimą praradimo prekes, sumoka iki kito mėnesio 16 dienos;~~

2) ~~PVM įstatymo 115–17 straipsnio 3 dalyje nurodytu laiku už per kalendorinį mėnesį išleistas prekes, už kurias importo PVM tą patį mėnesį nesurinko; jeigu teisė į sumokėjimo atidėjimą prarandama nepasibaigus kalendoriniam mėnesiui, asmuo, turėjęs minėtą teisę, importo PVM, sumokėtiną už išleistas iki teisės į sumokėjimo atidėjimą pradžios prekes, sumoka iki kito mėnesio 16 dienos.~~

~~Kitais atvejais (aukščiau nenurodytais) muitinė apie įtrauktą į apskaitą ir mokėtiną importo PVM informuoja mokesčių mokėtoją įformindama ir išsiųsdama jam rašytinį pranešimą. Šiuo atveju mokesčių mokėtojas pranešime nurodytą mokėtiną importo PVM turi sumokėti į muitinės įstaigos sąskaitą per 10 dienų nuo muitinės pranešimo įteikimo dienos.~~

~~– Importo PVM gali būti sumokamas pavedimu per kredito ar kitą įmokas priimančią įstaigą į Muitinės departamento sąskaitas, nurodytas Muitinės departamento direktoriaus 2004 m. balandžio 23 d. įsakyme Nr. 1B-388 „Dėl muitinės administruojamų importo ir eksporto muitų ir mokesčių sumokėjimo“.~~

1 pavyzdys

Teritorinė muitinė, atlikusi mokesčių patikrinimą, nustatė, kad mokesčių mokėtojo įformintoje importo deklaracijoje buvo neteisingai deklaruota prekių muitinė vertė. Dėl to teritorinė muitinė priėmė sprendimą ir papildomai apskaičiavo ir įregistravo mokėtiną importo PVM. Mokesčių mokėtojui buvo įteiktas rašytinis teritorinės muitinės pranešimas apie įtrauktus į apskaitą ir mokėtinus mokesčius, kuriame nurodytas papildomai apskaičiuoto PVM sumokėjimo terminas – per 10 dienų nuo muitinės pranešimo įteikimo dienos.

Šiuo atveju mokesčių mokėtojas privalo pavedimu per kredito ar kitą įmokas priimančią įstaigą sumokėti importo PVM skolą per pranešime nurodytą terminą į vieną iš Muitinės departamento surenkamųjų sąskaitų.

~~Teisė į mokėjimo atidėjimą suteikiama mokesčių mokėtojams, pateikusiems muitinei garantiją, užtikrinančią mokėtinų mokesčių sumokėjimą, išskyrus mokesčių mokėtojus, kurie neturi juridinio asmens statuso arba kurių atžvilgiu priimtas teritorinės muitinės viršininko sprendimas panaikinti mokesčių mokėtojo teisę į atidėtą mokėjimą.~~

2 pavyzdys

Mokesčių mokėtojas importavo prekes, kurioms ~~2006-10-05~~ **2025-05-05** buvo įforminta importo muitinės procedūra (prekės išleistos į laisvą apyvartą). Mokesčių mokėtojas muitinio įforminimo metu pateikė vienkartinę garantiją, apskaičiuoto importo PVM (įskaitant ir kitus importo mokesčius) sumos sumokėjimui užtikrinti.

Šiuo atveju mokesčių mokėtojas privalo iki ~~2006-11-16~~ **2025-06-16** pavedimu per kredito ar kitą įmokas priimančią įstaigą sumokėti apskaičiuoto importo PVM skolą į vieną iš Muitinės departamento surenkamųjų sąskaitų.

~~Importo PVM mokėjimą grynaisiais pinigais nustato Įmokų grynais pinigais priėmimo muitinės įstaigose taisyklės, patvirtintos Muitinės departamento direktoriaus 2002 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 771–, „Dėl Įmokų grynais pinigais priėmimo muitinės įstaigose taisyklių patvirtinimo“.~~

3 pavyzdys

Mokesčių mokėtojas importuoja prekes, kurioms įforminama muitinės procedūra (prekės išleidžiamos į laisvą apyvartą) ir apskaičiuotą importo PVM muitinei mokesčių mokėtojas pageidauja sumokėti muitinio įforminimo metu.

Šiuo atveju apskaičiuotą importo PVM muitinei mokesčių mokėtojas turi sumokėti muitinės poste esančioje banko kasoje į vieną iš Muitinės departamento surenkamųjų sąskaitų arba grynais pinigais muitinės įstaigoje įgaliotam muitinės pareigūnui (jeigu muitinės įstaigoje nėra banko kasos).

2. Pagal Importo pridėtinės vertės mokesčio įskaitymo taisyklių, patvirtintų Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko ir Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2012 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. [VA-94/1B-785](#) (toliau – Importo PVM įskaitymo taisyklės), nuostatas, ~~už Lietuvos PVM mokėtojų nuo 2013-03-01 importuotų~~ **importuotas** į Lietuvą ~~prekių prekes~~ apskaičiuotas importo PVM įskaitomas (sumokamas) Valstybinėje mokesčių inspekcijoje (toliau – VMI).

2.1. Importo PVM įskaitomas, jeigu prekės muitinei deklaruotos, pateikiant elektroninę muitinės deklaraciją, muitinės deklaraciją Sąjungos muitinės kodekso 182 straipsnyje nustatytu įtraukimo į deklaranto tvarkomus apskaitos registrus būdu arba bendrąjį administracinį dokumentą.

VMI įskaitomas (sumokamas) importo PVM, kuris ~~buvo apskaičiuotas~~:

2.1.1. ~~apskaičiuotas~~ prekių išleidimo į laisvą apyvartą metu, ~~jeigu prekės muitinei deklaruotos pateikiant bendrąjį administracinį dokumentą arba automatinio duomenų apdorojimo techninėmis priemonėmis (toliau – muitinės deklaracija);~~

2.1.2. ~~apskaičiuotas papildomai, išleidus prekes į laisvą apyvartą po prekių išleidimo į laisvą apyvartą patikslinus muitinės deklaracijos, kurioje apskaičiuotas importo PVM buvo įskaitytas, duomenis. Muitinės deklaracijos duomenys gali būti tikslinami muitinei atlikus patikrinimą arba asmens prašymu. Patikslinus muitinės deklaracijos duomenis, atitinkamai tikslinama (didinama arba mažinama) VMI įskaityta importo PVM suma.~~

2.2. Importo PVM įskaitymo (sumokėjimo) VMI tvarka taikoma prekių importuotojams, kurie prievolės mokėti importo PVM už į laisvą apyvartą išleidžiamas prekes atsiradimo metu yra įregistruoti Lietuvos PVM mokėtojais.

Pažymėtina, kad jeigu prekių importuotojas prievolės mokėti importo PVM už į laisvą apyvartą išleidžiamas prekes atsiradimo metu (~~nuo 2013-03-01~~) buvo įregistruotas Lietuvoje PVM mokėtoju, o šių prekių importo PVM perskaičiavimo (nurodyto šio komentaro 2.1.2 papunktyje) momentu jau buvo išregistruotas iš Lietuvos PVM mokėtojų, tai šis papildomai apskaičiuotas importo PVM vis tiek įskaitomas (sumokamas) VMI, arba, jeigu po perskaičiavimo bus sumažinta importo PVM suma, tai turės būti tikslinama anksčiau VMI įskaityta šių prekių apskaičiuota importo PVM suma (žemiau nurodyta tvarka pateikiant patikslintą mokestinio laikotarpio PVM deklaraciją (FR0600 forma)).

Ir atvirkščiai, jeigu prekių importuotojas prievolės mokėti importo PVM už į laisvą apyvartą išleidžiamas prekes atsiradimo metu (~~nuo 2013-03-01~~) nebuvo įregistruotas Lietuvoje PVM mokėtoju ir dėl to importo PVM turi mokėti (~~kaip ir iki 2013-02-28~~) į muitinės sąskaitą, tai nors šių prekių importo PVM perskaičiavimo (nurodyto šio komentaro 2.1.2 papunktyje) momentu jau buvo įregistruotas Lietuvos PVM mokėtoju, tačiau šis papildomai apskaičiuotas importo PVM vis tiek turi būti sumokamas į muitinės sąskaitą, arba, po perskaičiavimo sumažinta sumokėta importo PVM suma grąžinama Muitinės departamento nustatyta tvarka.

2.3. Importo PVM įskaitymo VMI tvarka netaikoma, todėl apskaičiuotas importo PVM turi būti sumokamas į muitinės surenkamąją sąskaitą, kai:

2.3.1. prievolė mokėti importo PVM atsiranda kitais PVM įstatyme nustatytais atvejais, nei išleidžiant prekes į laisvą apyvartą. Tai, pvz., kai muitinė apskaičiuoja mokėtiną importo PVM už nedeklaruotas prekes arba po muitinio įforminimo apskaičiuotą mokėtiną importo PVM dėl privalomų reikalavimų nesilaikymo pagal muitinės procedūras, kurių teisingo taikymo atvejais neatsirastų prievolės mokėti importo PVM (pvz., tranzito, laikino įvežimo perdirbti muitinės procedūros, ~~laikinojo saugojimo muitinės prižiūrimose prekių laikinojo saugojimo vietose pažeidimų atvejais ir kt.~~).

2.3.2. 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 2913/92, nustatančiame Bendrijos muitinės kodeksą (OL 2004 m. specialusis leidimas, 2 skyrius, 4 tomas, p.307), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. lapkričio 20 d. tarybos reglamentu (EB) Nr. 1791/2006 m. (OL 2006 L 363, p.1) nustatyta tvarka muitinėje atliekant muitinės formalumus asmenį netiesioginio

~~atstovavimo būdu atstovauja jo paskirtas atstovas. Šiuo atveju solidariais skolininkais laikomi ir deklarantas ir asmuo, dėl kurio interesų pateikiama deklaracija.~~

~~Pažymėtina, kad įforminant prekių importo procedūras muitinės tarpininkas prekių importuotoją gali atstovauti tiek tiesiogiai, t. y., veikdamas atstovaujamo asmens vardu ir jo sąskaita bei dėl jo interesų, tiek netiesiogiai, t. y., veikdamas savo vardu ir asmens, kuriam tarpininkaujama, arba savo sąskaita bei dėl jo interesų.~~

Pažymėtina, kad, vadovaujantis 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. [952/2013](#), kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 18 straipsnio nuostatomis, įforminant prekių importo procedūras muitinės tarpininkas prekių importuotojui gali atstovauti tiek tiesiogiai, t. y. veikdamas atstovaujamo asmens vardu ir jo sąskaita bei dėl jo interesų, tiek netiesiogiai, t. y. veikdamas savo vardu ir asmens, kuriam tarpininkaujama, arba savo sąskaita bei dėl jo interesų.

Tuo atveju, jei asmeniui, t. y. prekių importuotojui atstovauja jo paskirtas netiesioginis atstovas, solidariais skolininkais būtų laikomi tiek prekių importuotojas, tiek netiesioginis atstovas, veikiantis savo vardu ir dėl prekių importuotojo interesų.

~~Vadinasi, kai muitinės tarpininkas prekių importuotojui, Lietuvos PVM mokėtojai (asmeni, nurodytą importo deklaracijos 8 langelyje), atstovauja tiesiogiai (importo deklaracijos 14 langelyje yra įrašytas skaičius muitinės deklaracijoje nurodytas atstovo statuso kodas {2}), tai šioje importo muitinės PVM deklaracijoje apskaičiuota nurodyta importo PVM suma bus įskaitoma (sumokama) VMI. O kai muitinės tarpininkas ar kitas asmuo, tarpininkaujantis prekių importuotojui Lietuvos PVM mokėtoju (importo deklaracijos 8 langelyje nurodytam asmeniui), atstovauja netiesiogiai (importo deklaracijos 14 langelyje įrašytas skaičius muitinės deklaracijoje nurodytas atstovo statuso kodas {3}, šioje importo muitinės deklaracijoje apskaičiuotas nurodytas importo PVM ir nuo 2013-03-01 turės būti sumokėtas į muitinės sąskaitą.~~

2.4. Už išleistas į laisvą apyvartą prekes apskaičiuotas įskaitytinas (mokėtinas) VMI importo PVM deklaruojamas PVM deklaracijoje (FR0600 forma) to mokestinio laikotarpio, kurį šiam PVM mokėtoju atsirado prievolė mokėti šių importuotų prekių importo PVM (t. y. kurį buvo įforminama importo PVM deklaracija).

Importo PVM, kurio perskaičiavimas (patikslinimas) aukščiau nurodytais atvejais atliekamas kitą mokestinį laikotarpį negu mokestinis laikotarpis, kada buvo pateikta pirminė PVM deklaracija su deklaruotu importo PVM nuo prekių (paslaugų), kurių vertė tikslinama, turi būti deklaruotas to mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje, kurį šis perskaičiavimas buvo atliktas. Jeigu importo PVM perskaičiavimo metu asmuo jau yra išregistruotas iš PVM mokėtojų, tai perskaičiuotą (patikslintą) importo PVM jis turi deklaruoti pateiktoje patikslintoje to mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje, kurį jo importuojamoms į Lietuvą prekėms buvo atsiradusi pirminė importo PVM mokėjimo prievolė.

2.5. ~~Apskaičiuotas importuotų~~ **Už į Lietuvą importuotas prekių prekes apskaičiuotas** importo PVM, kuris įskaitomas (sumokamas) VMI, turi būti deklaruotas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos (FR0600 forma) 27 laukelyje (Importo PVM, kurio įskaitymą kontroliuoja VMI) ir 36 laukelyje (Mokėtinas į biudžetą arba grąžintinas iš biudžeto PVM).

Jeigu importuotos prekės (ar jų dalis) yra skirtos šio PVM mokėtojo PVM įstatymo 58 straipsnio 1 dalyje nurodytai veiklai vykdyti, tai aukščiau nurodytuose laukeliuose deklaruota įskaitoma VMI importo PVM suma (ar jos dalis) įrašoma ir į to paties mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos 35 laukelį (Atskaitomas PVM).

Pažymėtina, kad PVM mokėtojai, deklaruotų mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos (FR0600 forma) 27 laukelyje įskaitomų (sumokamų) VMI importo PVM sumų, neturi įrašyti į šios deklaracijos **25 laukelį (Įsigytų prekių ir paslaugų pirkimo PVM)** ir 26 laukelį (Sumokėtas importo PVM).

Pavyzdys

1 situacija

UAB X, įsiregistravusi Lietuvos PVM mokėtoja, vykdanči vien ekonominę PVM apmokestinamą veiklą, ~~2013~~ **2024** m. kovo mėn. įvykdė tokias ūkines operacijas:

- importavo į Lietuvą prekių, kurios buvo išleistos į laisvą apyvartą ir už kurias importo deklaracijoje buvo apskaičiuota 31 500 Lt **Eur** importo PVM;
- pardavė Lietuvoje prekių ir suteikė paslaugų, už kurias buvo apskaičiuota 90 000 Lt **Eur** pardavimo PVM;

Įsigijo Lietuvoje prekių bei paslaugų, už kurias pirkimo PVM sudarė 15 000 Lt **Eur**

Irašai (tik susiję su mokestine prievole) mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje (FR0600 forma):

27 laukelis (Importo PVM, kurio įskaitymą kontroliuoja VMI) – 31 500 Lt **Eur**

29 laukelis (Standartinio tarifo pardavimo PVM) – 90 000 Lt **Eur**

35 laukelis (Atskaitomas PVM) – 46 500 Lt **Eur** (31 500+15 000)

36 laukelis (Mokėtinas į biudžetą arba grąžintinas iš biudžeto(-) PVM) – 75 000 Lt **Eur** (31 500+90 000–46 500)

Vadinasi pagal ~~2013~~ **2024** m. kovo mėn. mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos (FR0600 forma) duomenis UAB X turi sumokėti į biudžetą (į VMI surenkamąją sąskaitą) 75 000 Lt **Eur** mokėtiną į biudžetą PVM sumą.

2 situacija

Bankas Y, Lietuvos PVM mokėtojas, vykdančis mišrią veiklą ir taikantis 35 proc. atskaitos procentą, ~~2013~~ **2024** m. kovo mėnesį įvykdė šias operacijas:

- importavo į Lietuvą prekių, kurios buvo išleistos į laisvą apyvartą ir už kurias importo deklaracijoje buvo apskaičiuota 50 000 Lt **Eur** importo PVM (šios prekės yra skirtos Banko Y mišriai veiklai vykdyti);

- suteikė PVM apmokestinamų paslaugų, už kurias apskaičiavo 40 000 Lt **Eur** pardavimo PVM;

- įsigijo prekių ir paslaugų mišriai veiklai vykdyti, kurių pirkimo PVM sudarė 10 000 Lt **Eur**

- įsigijo prekių ir paslaugų, tiesiogiai skirtų PVM apmokestinamų paslaugų teikimui, kurių pirkimo PVM sudarė 9 000 Lt **Eur**.

Irašai (tik susiję su mokestine prievole) mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje (FR0600 forma):

27 laukelis (Importo PVM, kurio įskaitymą kontroliuoja VMI) – 50 000 Lt **Eur**

28 laukelis (Kalendorinių metų PVM atskaitos procentas) – 35 proc.

29 laukelis (Standartinio tarifo pardavimo PVM) – 40 000 Lt **Eur**

35 laukelis (Atskaitomas PVM) – 30 000 Lt **Eur** [(50 000x35 proc.) + (10 000 x 35 proc.) +9000]

36 laukelis (Mokėtinas į biudžetą arba grąžintinas iš biudžeto (-) PVM) – 60 000 Lt **Eur** (50 000+40 000-30 000).

Vadinasi pagal ~~2013~~ **2024** m. kovo mėn. mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos (FR0600 forma) duomenis Bankas Y turi sumokėti į biudžetą (į VMI surenkamąją sąskaitą) 60 000 Lt **Eur** mokėtiną į biudžetą PVM sumą.

3 situacija

Biudžetinė įstaiga A, įsiregistravusi Lietuvos PVM mokėtoja tik dėl prekių įsigijimo iš kitų valstybių narių, ir nevykdanti ekonominės veiklos, ~~2013~~ **2024** m. kovo mėn. importavo į Lietuvą prekių, kurios buvo išleistos į laisvą apyvartą ir už kurias importo deklaracijoje buvo apskaičiuota 25 000 Lt **Eur** importo PVM.

Tarkime, kad ši įstaiga A tą patį mėnesį įsigijo prekių iš Vokietijos PVM mokėtojo už 40 000 Lt **Eur** (be PVM).

Irašai (tik susiję su mokestine prievole) mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje (FR0600 forma):

27 laukelis (Importo PVM, kurio įskaitymą kontroliuoja VMI) – 25 000 Lt Eur

34 laukelis (Iš ES įsigytų prekių pardavimo PVM) **ir 25 laukelis (įsigytų prekių ir paslaugų pirkimo PVM) – 8 400 Lt Eur** (40 000 x 21 proc.).

36 laukelis (Mokėtinas į biudžetą arba grąžintinas iš biudžeto (-) PVM). – 33 400 Lt Eur (25 000+8 400).

Vadinasi, pagal ~~2013~~ **2024** m. kovo mėn. mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos (FR0600 forma) duomenis biudžetinė įstaiga A turi sumokėti į biudžetą (į VMI surenkamąją sąskaitą) **33 400 Lt Eur** mokėtiną į biudžetą PVM sumą.”

(PVMĮ 94 str. 1 dalies 2 punkto komentaras pakeistas pagal VMI prie FM 2013-05-27 raštą Nr. (18.2 31 2) – RM 3338)).

2. Tais atvejais, kai importo PVM nėra sumokamas iš anksto ar iš karto atsiradus prievolei jį apskaičiuoti ir kai tai reikalinga tinkamam įsipareigojimų muitinei įvykdymui užtikrinti, atsiradusios mokestinės prievolės įvykdymas užtikrinamas ta pačia tvarka, kokia užtikrinami įsipareigojimai, susiję su importo skola muitinei, kaip tai nustatyta Sąjungos muitinės kodekse, jį papildančiuose ir įgyvendinančiuose Europos Sąjungos teisės aktuose.

Komentaras

1. Kai apskaičiuotas importo PVM nėra sumokamas iš anksto ar iš karto atsiradus prievolei jį apskaičiuoti (muitinio įforminimo metu), tinkamam įsipareigojimų muitinei įvykdymui užtikrinti muitinė turi teisę reikalauti, kad mokesčių mokėtojas ~~sumokėtų užstatą ar~~ pateiktų garantiją apskaičiuoto importo PVM prievolės įvykdymui užtikrinti.

2. Garantijų priėmimo ar naudojimo tvarka muitinėje reglamentuota šiais teisės aktais:

1) **2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. [952/2013](#), kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas** 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2913/92, nustatantis Bendrijos muitinės kodeksą;

2) **2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. [2015/2447](#), kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės** 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas;

3) ~~2004 m. balandžio 2 d. Muitinės departamento direktoriaus įsakymas Nr. 1B-293 „Dėl vienkartinės garantijos naudojimo muitinėje taisyklių patvirtinimo“;~~

4) ~~2004 m. balandžio 14 d. Muitinės departamento direktoriaus įsakymas Nr. 1B-336 „Dėl bendrosios garantijos, užtikrinančios asmens mokestinių prievolių, susijusių su prekėmis taikomomis muitinės procedūromis (išskyrus tranzito ir (arba) kitais muitinės sankeionuotais veiksmais, įvykdymą, naudojimo muitinėje taisyklių patvirtinimo“;~~

5) ~~2004 m. balandžio 2 d. Muitinės departamento direktoriaus įsakymas Nr. 1B-294 „Dėl mokestinių prievolių įvykdymo užtikrinimo fiksuoto dydžio garantija taisyklių patvirtinimo“.~~

Muitinėje naudojamų garantijų formos nustatytos Muitinės departamento direktoriaus ~~2004 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. 1B-259 „Dėl kai kurių garantijų formų patvirtinimo“.~~ Bendrijos/bendrujų tranzito procedūrų atžvilgiu gali būti naudojami ir 1993 m. liepos 2 d. ~~Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas, nurodytų formų garantijų dokumentai.~~

3) Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2023 m. sausio 19 d. įsakymas Nr. [1BE-47](#) „Dėl Mokestinių prievolių įvykdymo užtikrinimo įdiegus Garantijų valdymo sistemą taisyklių patvirtinimo“ ;

4) Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2020 m. rugsėjo 22 d. įsakymas Nr. [1B-727](#) „Dėl garantijos dokumentų formų patvirtinimo“.

3. Sumokėti importo PVM privalo importuotojas.

Komentaras

1. Apskaičiuotą arba galinčią atsirasti importo PVM prievolę muitinei privalo sumokėti mokesčių mokėtojas (importuotojas), kuriam atsiranda importo PVM sumokėjimo prievolė.

Importuotojo sąvoka apibrėžta PVM įstatymo 2 straipsnio 10 25 dalyje (žr. **PVM įstatymo 2 straipsnio 25 dalies** komentarą).

~~(Papildyta pagal VMI prie FM 2007-05-28 raštą Nr. (18.2-31-2) R-5557)~~